

JOZEFIEN WACTERS
EN DE STRIJD OM ALTIJD

Leesexemplaar

SOFIE LEYTS

**JOZEFIEN
WACHTERS
EN DE
STRIJD
OM ALTIJD**

Van Halewyck

Voor Pien

I think probably kindness is my number one attribute in a human being. I'll put it before any of the things like courage or bravery or generosity or anything else ... Kindness – that simple word. To be kind – it covers everything, to my mind.

ROALD DAHL

DEEL 1

Ik wou dat er iets gebeurde. Maakt niet uit wat. Ik slijt mijn dagen op deze suffe school, waar elke niemand een iemand moet worden en bekijk de boel met een hol gevoel in mijn maag. De strevers, de sukkels, de sterren van de school. Ze boeien me niet.

Het ligt niet aan hen. Het ligt aan mij. Ik wil meer dan een tien op tien, een kus van de juf en een bank vooruit. Ik wil alles. Het mogelijke en het onmogelijke, zoals toverkracht in de toppen van je vingers of de macht om monsters te verslaan. Ik wil heersen. Grijpen met de glimlach, verwoesten met een vingerknip. Later als ik groot ben, maar liever nog nu.

Ik wou dat er iets gebeurde. Iets om mijn grijze dagen wat glans te geven, iets om de verveling te verdrijven. Misschien wordt die nieuwe wat. Ze heet Jozefien. Dat zei die halvegare van geschiedenis. Alsof een nieuw kind in de klas een cadeautje is, alsof het iets te betekenen heeft. De kans is zo goed als nul.

1

Mijn naam is Jozefien. Aan het begin van dit buitengewone, maar volkomen waargebeurde verhaal, was ik twaalf jaar en ontzettend nieuw. Nieuw op school, nieuw in deze stad en nieuw in onze flat. Ik voelde me zo nieuw als een onuitgepakt cadeautje, nieuwer zelfs dan een pasgeboren lam en dat beseft niet eens dat het nagelnieuw is.

Ik wel.

Ik besepte het donders goed. Dat kan ook moeilijk anders, als je een onbekend klaslokaal binnenwandelt met een groep leerlingen van wie de ene helft je aanstaart alsof je in een etalage staat en de andere helft dwars door je heen kijkt. Bovendien bevond dit onbekende klaslokaal zich in het Instituut voor Bijzonder Talentvolle Kinderen, een plek waar ik mezelf nooit heen zou sturen. Ik was niet speciaal slim maar ook niet dom, niet mooi maar ook niet lelijk, niet populair maar ook geen kamerplantje. Misschien was ik wel het meest doorsneekind van de hele speelplaats.

Om zo weinig mogelijk aandacht te trekken (want dat kan je als spiksplinternieuwe twaalfjarige missen als kiespijn, behalve wanneer je een schreeuwerige aansteller bent of precies op dat moment getroffen wordt door een acute blindedarmontsteking), deed ik drie dingen: ik probeerde geen rode kop te krijgen (wat niet lukte), ik deed mijn best om niet te struikelen (wat wel lukte) en ik keek zo onverschillig mogelijk om me heen (wat wel lukte, maar er door de rode kop ongetwijfeld nogal raar uitzag).

De klas waarin ik dus *zonder* struikelen, maar *met* een rode kop, onverschillig om me heen stond te kijken, was het chemielokaal. Dat kon ik zien aan de glimmend witte banken en de glazen kasten vol scheikundige spullen, zoals bekerglazen, druppeltrechters, reageerbuisjes en bunsenbranders. In mijn neus kroop die typische, weeë geur, waardoor je steeds maar denkt dat er iets gaat ontploffen of dat er ergens een kiekje eiersalade ligt te rotten. Kortom, dit chemielokaal leek als twee druppels water op dat in mijn oude school en waarschijnlijk ook op alle chemielokalen overal ter wereld, behalve misschien in de woestijn (want daar heb je volgens mij geen bunsenbranders nodig om vloeistoffen te verhitten tot ze uiteenknallen).

Minder typisch was de ovale kuip vooraan in de klas. Het was een fors geval waarin een babyzeehond het prima naar zijn zin zou hebben, duidelijk bedoeld voor het grotere werk. Hij was tot de rand gevuld met een kleurloos brouwsel en aan één zijde omgeven door een

wirwar van kronkelende buizen. Het zag er allemaal erg indrukwekkend uit, maar mijn nieuwe klasgenoten keken er niet van op. Ze slenterden luid pratend en lachend naar hun plaatsjes, tot een gil de klas als bij toverslag verlamde.

De jongen die voor me liep, een klein exemplaar met een grote bril, stopte abrupt. Ik knalde tegen hem aan, waardoor ik toch nog struikelde, maar dat maakte niets uit, want niemand lette op me. De hele klas schoot naar voren en dromde om het gillende meisje heen. Ik ging op mijn tenen staan en zag haar met grote ogen in de kuip staren. Ze wees met een trillende vinger naar een klein, rond dingetje dat rustig in de vloeistof ronddobberde.

‘Niet aankomen!’ riep de jongen met de bril. ‘Ik pak het wel!’ Hij nam een pincet van het bureau, drong zich naar voren en viste het ding uit de kuip. Druppels vloeistof dropen eraf en lieten een verzameling zwarte schroeiplekjes na op de vloer. De jongen bracht het dingetje tot vlak voor zijn gezicht en bestudeerde het langs alle kanten.

‘Volgens mij is dit het kunstooi van onze chemieleerkracht’, zei hij. ‘Het oog van mevrouw Klop. Dat is groen, toch? En aan de vloer te zien, zit de explosiekuip vandaag vol zwavelzuur. Dat vreet alles op, behalve kunststof.’

De kans bestaat dat jij volkomen kalm zou blijven bij het zien van een kunstooi in een kuip met zwavelzuur, maar dat was bij mij niet het geval. Bij mij ging ieder haartje op mijn lijf rechtop staan. Bij mij vormde zich

meteen een plasje zweet tussen mijn schouderbladen en draaide mijn maag een kwartslag om. Tenslotte bevonden we ons in een chemielokaal en ik vind chemieleerkrachten zonderlinge wezens. (De chemieleerkracht uit mijn oude school was dol op gassen. Hij hield ervan om ons te verbluffen met de spectaculairste explosies, die hem een enorme hoeveelheid stofjassen kostten, en ook twee tenen en zijn snor. Toen hij zijn eigen winden liet ontvlammen om de kracht van zwavel te illustreren, verloor hij niet alleen zijn billen, maar ook zijn job.) Dus toen ik dat oog in die kuip zag drijven, dacht ik meteen het ergste. Deze mevrouw Klop was heel wat meer verloren dan haar billen.

Ook mijn nieuwe klasgenoten waren er niet gerust op. Dat zag ik aan hun gezichten. Ik las het in hun ogen. Dezelfde afschuwelijke gedachte flitste door al hun hoofden en die ging volgens mij ongeveer zo: *onze chemieleerkracht heeft een kunstoog en dat kunstoog drijft in een soort moordend brouwsel, maar zelf is ze nergens te bespeuren, dus misschien is haar hele lijf wel opgelost als een bruistablet.*

Tien seconden lang kon je een speld horen vallen. Toen zei een meisje met witte vlechtjes en een aardig gezicht: 'Misschien is het oog van mevrouw Klop er per ongeluk uit gevallen? Tijdens een experiment of zo? Misschien durft ze zich nu niet meer te vertonen? Dat zou ik ook niet durven met een gat in mijn hoofd.'

'Jij hebt helemaal geen gat in je hoofd nodig om er akelig uit te zien', zei een ander meisje. Ze had gitzwart, golvend haar en zag eruit alsof ze *in* een modemagazine

woonde. 'Die idiote vlechtjes van je zijn al erg genoeg. Trouwens, waarom zou mevrouw Klop dat griezelige ding in de kuip laten liggen? Dat doe je toch niet?'

Nog voor het meisje met de vlechtjes de kans kreeg om van zich af te bijten (wat ze zo te zien toch niet had gedurfd, want ze sloeg haar ogen neer en kromp een beetje in elkaar), deed een krachtige stem de klas opschrikken.

'Wat is hier aan de hand?' donderde de stem in het deurgat.

De groep stooft uiteen. Ik wilde ze achterna stuiven, maar toen werden mijn ogen naar de vloer gezogen. Wat ik zag, verlamde ieder spiertje in mijn hele lijf: de schroeiplekjes die nog geen minuut geleden een rommelig vlekken spoor hadden gevormd, hadden zich aaneengeregend tot twee zinnen, klein en onopvallend, in een schuin, sierlijk handschrift:

*Zeven zielen hand in hand,
Vang aan die reis naar 't Andere Land.*

2

Ik ontwaakte uit mijn trance doordat een klein, mollig meisje aan mijn arm trok en me meesleurde naar een bank achterin. Ik struikelde achter haar aan en liet me zakken op een van de twee lege stoelen. Dat bleek fout. Toen ik opkeek, zag ik mijn klasgenoten stuk voor stuk stijf rechtop naast hun banken staan. Ik schrok me een hoedje en schoot gauw weer recht.

‘Goedemorgen, meneer Morzel’, mompelde iedereen in koor. Pas daarna gingen ze zitten.

Ik volgde hun voorbeeld en bekeek de boomlange leerkracht bij de deur. Hij zag eruit alsof hij liever opperbevelhebber bij het leger was geworden, bij voorkeur in een gebied met extra veel kanonnen. Ik had meteen een hekel aan de man. In mijn classificatie van leerkrachten zou hij op de laatste plaats belanden. Dat was duidelijk. Mijn classificatie ziet er trouwens zo uit:

> **De saaie leerkracht**

Helaas de meest voorkomende soort. Bij de saaie leerkracht is het erg moeilijk om niet in te dommelen tijdens de les. Dat is een heuse krachttoer, want de neuzelende stem van dit soort leerkracht is net zo hypnotiserend als een tikkende klok in een veel te warme woonkamer.

> **De populaire leerkracht**

Een al even vermoeiende, maar gelukkig minder frequente soort. Het populaire type gebruikt hippe woorden (die al lang weer uit zijn op het moment dat hij ze in de mond neemt), draagt T-shirts met foto's van foute bands erop en wil dolgraag je beste vriend zijn. (Waarom weet niemand.)

> **De zielige leerkracht**

Een door en door trieste soort. De ogen van de zielenpoot hebben iets smekends, een soort van stille hoop die elke dag opnieuw de grond in wordt geboord door luid geklets, rondrennende kinderen, nauwkeurig gemikte propjes en hier en daar een scheetkussen.

> **De geliefde leerkracht**

Hiervan zijn er niet veel, maar als ze er zijn, vergeet je ze nooit. De geliefde leerkracht kan er zomaar voor zorgen dat de saaiste dingen geweldig interessant worden (kevers bijvoorbeeld, of priemgetallen of grafgedichten), en ze geven je nooit het gevoel dat je een nul bent, ook al staat je rapport er vol mee.

> *De gehate leerkracht*

Ook dit type vergeet je nooit, maar dan om andere redenen. Eén blik van de gehate leerkracht volstaat om een dolle pitbull in zijn mand te jagen, wat ongeveer op hetzelfde neerkomt als een klas vol joelende twaalfjarigen de mond snoeren. Kortom, als een gehate leerkracht de klas en dus je leven binnenwandelt, hou je je maar beter gedeisd.

Morzel wandelde niet zomaar. Hij marcheerde. Hij marceerde de klas en mijn leven in met grote passen en loerende oogjes, als een scherpschutter die vijandelijke troepen bespioneert. Hij gaf me meteen het gevoel dat ik iets misdadigs had gedaan, zoals drugs smokkelen in mijn boterhamdoos of proefwerken vervalsen.

Hij hield halt voor de jongen met de bril, die in de bank vlak voor de explosiekuip was geschoven, het pin-cet met het kunstoog nog steeds in zijn hand, als een hapje sushi tussen twee Chinese stokjes. Morzel torende hoog boven de jongen uit en staarde naar het kunstoog. Het oog keek nat en wezenloos terug.

‘Wat moet dat?’ blafte hij.

‘M-m-mevrouw Klop, meneer’, stamelde de jongen. ‘Ze heeft haar oog verloren.’

Technisch gezien klopte dit natuurlijk niet, want het leek erop dat het oog mevrouw Klop was kwijtgeraakt en niet omgekeerd, maar de mededeling had wel een fascinerend effect. Het gezicht van Morzel bevroor. Zijn wangen trokken wit weg en ik hoorde hem, zelfs vanop

mijn plekje achter in de klas, naar adem happen. Hij schuifelde voetje voor voetje dicht bij de kuip, zijn armen stijf langs zijn logge lijf, zijn mond een smalle streep. Hij tuurde wel een minuut in het bad van zwavelzuur. Ten slotte nam hij een zakdoek uit zijn jas, veegde wat zweetdruppeltjes van zijn gezicht en zei: 'Ik ga het hoofd verwittigen omtrent dit ... incident. Jullie gaan naar de klas hiernaast en houden jullie mond, begrepen?'

Iedereen stond op en verzamelde zich in een slordige rij. Morzel loodste ons de ene klas uit en de andere in en gooide de deur achter zich dicht. Mijn klasgenoten gingen zitten en een paar seconden later barstte het geroezemoes los. Ik bleef besluiteloos staan, tot ik het meisje met de witte vlechtjes in de gaten kreeg. Ze zwaaide en wees naar de lege plek naast zich. Ik schoof tussen de boekentassen en de banken door en ging zitten.

'Ik ben Aagje', zei het meisje. Ze pulkte aan een pakje kauwgum met citroensmaak. 'Enge boel hè, met dat oog en zo? Ik wil gewoon niet geloven dat mevrouw Klop zo stom zou zijn om in een kuip met zwavelzuur te vallen. Dat kan toch niet zomaar? Trouwens, het mag gewoon niet. Ze is de leukste leerkracht van de school.' Ze stak een kauwgum in haar mond en bood mij er ook een aan. 'Wat is jouw bijzondere talent?'

Ik knipperde met mijn ogen om het beeld van daar-net te wissen en terug in het hier en nu te landen en zei: 'Ik heb helemaal geen talenten. Ik ben de dochter van

de nieuwe conciërge. Daarom mag ik hier naar school. Ik maak me vast belachelijk.’ Mijn woorden klonken hees uit mijn dichtgeknepen keel.

‘Maak je geen zorgen’, zei Aagje. Ze boog zich wat dichter naar me toe en liet haar stem zakken tot een fluistertoon. ‘Je bent niet de enige. Sommige ouders betalen een bom geld om een plekje op deze school voor hun kind te versieren. Neem nu Mona. Links vooraan. Die daar, lijkt zo uit een reclamespot weggelopen.’

Ik volgde Aagjes vinger en zag het zwartharige meisje met de grote mond. Ze droeg een trui in fijne, witte wol en een perfect gescheurde jeans. Haar schoenen zagen er twintig keer zo duur uit als mijn eigen platgetrapte sneakers.

‘Mona’s ouders hebben bergen poen’, ging Aagje verder. ‘Ze hebben een donatie aan de school gedaan en dus hoefde hun dochter geen toelatingsexamen te doen. Ze studeert zich te pletter, maar haalt het maar net. Zelig, eigenlijk.’

‘Hoe werkt het precies?’ vroeg ik. ‘Met die talenten en zo?’

‘In de voormiddag zitten we met de hele klas samen voor de algemene leerstof,’ zei Aagje, ‘maar in de namiddag, ook op woensdag trouwens, hebben alle leerlingen extra lessen in de vakken waarin ze uitblinken. Wetenschappen bijvoorbeeld, dat is Mona’s specialisatie en ook die van Tuur, die jongen met de bril. Tuur is trouwens écht slim. Waanzinnig slim. Ik heb les in oude talen en die twee hier voor ons hebben sport.’

‘Dodelijk vermoeiend’, zuchtte een van de twee. Hij draaide zich om. Ik zag twee groene ogen met een gekwelde blik erin, flaporen en rossig haar. ‘Dorus is de naam.’

‘Niets vermoeiend’, zei de andere jongen over zijn schouder. ‘Je bent gewoon een watje. Een eerste klas watje, met nul gram discipline. En je mammié verwent je te veel.’

‘Zo is het precies’, grijnsde Dorus. ‘Gelukkig heb ik af en toe pijnlijke knieën of verzwikte enkels of een ontstoken elleboog. Mijn klachten zijn stuk voor stuk bijzonder pijnlijk, maar ook vaag. Erg vaag. Momenteel heb ik last van flitsende steken in mijn rechterkuit.’

‘Nour is een echte topsporter,’ zei Aagje, ‘maar Dorus zit op deze school omdat zijn moeder hier werkt. Een beetje zoals jij dus. Dorus’ moeder is kokkin.’

‘En dik bevriend met mevrouw Klop’, zei Dorus met een frons. ‘Zou ze het al weten?’

‘Er valt helemaal niets te weten’, zei de jongen die Nour heette. Hij draaide zich nu ook om. Zijn ogen waren zwart. Zwart als duizend en één nacht. ‘We weten niet eens of dat zwavelzuur mevrouw Klop écht heeft opgevreten. Het zou best kunnen natuurlijk. Het zou me zelfs niets verbazen, want die heks heeft ze niet allemaal op een rij. Dat weet iedereen. Maar voorlopig weten we niets, dus hoef je niet zo hysterisch te doen.’

‘Ik doe niet hysterisch’, zei Aagje. Ze beet op haar lip en kreeg een blos. ‘Jij moet niet zo macho doen. En kijk voor je. Juffrouw Zalander is er.’

Nour rolde met zijn ogen en keerde zich terug naar voren, waar opnieuw een leerkracht was verschenen, hoewel *verschijnen* misschien niet het juiste woord was. Alles aan deze juffrouw Zalander leek namelijk te willen *verdwijnen*. Haar jurk, een vormeloos geval in precies dezelfde dofgijze kleur als het schoolbord, hing slap om haar schouders. Haar ogen werden zo hard verkleind achter haar dikke brillenglazen dat het leek alsof ze terug in haar hoofd wilden kruipen, en haar stem klonk zo iel dat een cursus liplezen handig was geweest.

‘Stilte!’ tjilpte juffrouw Zalander. Ze tikte krachteloos met een meetlat op het bureau. ‘Stilte, alstublieft! Ik geef vandaag een vervanguur Engels. Neem allemaal jullie cursus op pagina twintig en vul de oefeningen in. Alstublieft!’

‘Nee, dank je wel!’ riep Nour. Hij kreeg meteen de lachers op zijn hand. Mijn klasgenoten haalden hun boeken boven, maar bleven net zo hard praten als voorheen. Alleen Aagje boog zich in stilte over haar oefeningen. Ik zocht de juiste cursus in mijn propvolle boekentas en vroeg haar met een knikje in de richting van Nour: ‘Waarom noemt hij haar een heks?’

Aagje haalde haar schouders op, stopte met schrijven en tuurde kauwgum kauwend voor zich uit. ‘Er is wel iets vreemds aan haar, iets ... Ik kan het niet echt uitleggen. Niet goed of niet slecht, gewoon *vreemd*. En soms zijn haar proeven zo spectaculair dat het wel tovenarij lijkt, maar dat kan helemaal niet natuurlijk.’

‘Nee, dat kan niet’, zei ik, en ik dacht aan wat ik alle-

maal zou toveren als dat wél kon: mooi haar (een weelderige bos), extra hersenen (om deze school heelhuids door te komen) en natuurlijk wat ik het liefste wil, maar nooit meer zal hebben (mama).

3

De rest van de schooldag verliep doodnormaal, op het bezoek van twee agenten na, die als een stel speurhonden de school doorzochten. De ene droeg een foute bril en de andere een nog foutere snor en alle leerlingen deden hun best om hun de foute weg te wijzen, behalve Aagje. In plaats daarvan maakte ze mij wegwijs in het schoolgebouw, een smakeloze constructie van glas en beton, voorzien van een rits hightechsnuffjes die nu eens wel en dan weer niet bleken te werken. Ze liet me alles zien, van de meisjestoiletten tot en met *het kot*, een berging op de bovenste verdieping die niemand ooit vanbinnen had gezien en daardoor het onderwerp van allerlei wilde geruchten was. In de namiddag troonde ze me mee naar haar specialisatieles oude talen. Toen ik drie uur later de trappen naar onze conciërgeflat op slofte, was ik murw en had ik al twee uur en drie kwartier geleden besloten dat uitgestorven talen vooral zo dood mogelijk moesten blijven.

Op de voorlaatste trap schrok ik me rot: voor mij

doemde plots de massieve rug van meneer Morzel op. Het lukte me maar net om niet tegen hem aan te knallen.

‘Let een beetje op, kind’, blafte hij. ‘Is je vader thuis?’

‘Hier ben ik!’ riep mijn vader een verdieping hoger. ‘Ik geef de deuren een likje verf!’ Hij zwaaide enthousiast naar meneer Morzel, helaas met de verfborstel nog in zijn hand. Een regen van fleurig groene verfspatten landde op Morzels nette pak.

‘Oeps, dat was niet zo verstandig van me.’ Mijn vader mompelde een paar excuses en haastte zich met een doek naar Morzel toe.

‘Blijft u vooral met die vieze vod van mijn pak’, blafte Morzel. Hij klemde zijn kaken op elkaar en sprak ieder woord hard en nadrukkelijk uit, als kogels uit een pistool. ‘Ik hoop dat u als klusjesman wat handiger uit de hoek komt. U kan beginnen met de lift. Ik weet niet wat er scheelt, maar ze lijkt wel behekst. Dat kwam ik u even zeggen. Doe er wat aan.’

Morzel bonkte de trappen af. Zijn voetstappen galmde door de gang als het gedreun van een goed gedrild leger. Mijn vader keek hem na met grote ogen en een druppende borstel.

‘Wel een aparte manier om ons welkom te heten’, zei hij.

‘Dat groen staat hem anders wel’, giechelde ik. ‘Past prima bij zijn giftige karakter. Dat was trouwens meneer Morzel, een van mijn leerkrachten hier.’

‘Morzel?’ vroeg mijn vader. ‘Heb ik al iets over ge-

hoord. Niet zo'n gezellig type, vrees ik. Is ook huishbewaarder op de jongensafdeling van het internaat. Arme kerels. Dan zijn de meisjes beter af. Alhoewel ... Hun afdeling wordt geleid door dat schrikachtige vrouwtje. Juffrouw Zalander of zo?' Hij begon afplaktape rond de deur weg te pulken. 'Trouwens, over school gesproken, je moet je specialisatievak doorgeven aan het hoofd. Weet je al wat het wordt?'

Ik haalde mijn schouders op. 'Als het maar geen oude talen is, of wetenschappen. Sport misschien? Of kunst? Hoe verzinnen ze het trouwens, les op woensdagmiddag?'

'Doe maar kunst', klonk een stem achter me. Ik draaide me om en zag Dorus. Hij stond met zijn handen in zijn zakken tegen de trapleuning en blies een haarlok weg. 'Die extra sporturen zijn moordend. Dus tenzij je dolgraag aan de Olympische Spelen wil meedoen of een carrière als paracommando overweegt, zou ik het laten.'

'En wie ben jij, jongeman?' vroeg mijn vader.

'Dorus. Mijn moeder is de kokkin op school. Ze heeft wat extra toetjes staan en ze zei dat ik Jozefien moest halen. Als ze er zin in heeft natuurlijk.'

'Natuurlijk heeft ze er zin in!' zei mijn vader, op die beschamend enthousiaste toon van een ouder die wil dat zijn kleuter nieuwe vriendjes maakt. Hij gaf me een overduidelijke knipoog, wat het nog erger maakte, en ging door met tape lostrekken.

'Bedankt hoor', siste ik tussen mijn tanden en ik sjokte dik tegen mijn zin achter Dorus aan, die met twee treden tegelijk de trappen afsprong.

‘Met hoeveel zijn jullie?’ vroeg hij.

‘Met vijf’, zei ik. ‘Mijn vader, mijn broertjes en ik. En onze kat natuurlijk, als ze niet naar ons oude huis terugloopt tenminste. Dat doen verhuizende katten vaak. Wist je dat?’ Ik ratelde een eindje door over verhuizende katten, om Dorus’ aandacht af te leiden. Om zijn volgende vraag niet te hoeven horen. De vraag die altijd komt. De vraag die iedereen me stelt en die ik nooit wil horen.

‘En je moeder dan?’ vroeg Dorus.

Daar had je het al. Prop in mijn keel. Barst in mijn hart. Ik overwoog welk excuus ik deze keer zou gebruiken. Het voorbije jaar had ik er een heleboel verzameld:

- > *dat mijn moeder een zangeres is die de wereld rondreist en dus weinig tijd heeft om thuis te zijn, maar wel iedere avond via skype een liedje voor het slapengaan zingt voor mij en mijn broers;*
- > *of een astronaut die op verre planeten maandenlang ingewikkelde onderzoeken doet, maar dat goedmaakt door af en toe sterrenstof of zeldzame maanstenen mee te brengen;*
- > *of een journalist in oorlogsgebied, die niet aarzelt om midden in de strijd interviews af te nemen en dus vaak gevangengenomen wordt maar gelukkig telkens weet te ontsnappen;*
- > *of een geheime spion, zo geheim dat ze voortdurend ondergedoken leeft en een volkomen onzichtbaar leven leidt, waardoor we helaas enkel met Kerst en op onze verjaardagen kunnen afspreken op onopvallende, ultra-*

geheime locaties zoals een verlaten metrostation in New York of een spelonk in de Popocatépetlberg in Mexico

Maar nu had ik er gewoon geen zin in. Hij kwam het toch te weten en ik werd er ook te oud voor, dus gooid ik het eruit, vlug vlug, in één kort zinnetje: ‘Mijn moeder is dood.’

‘O’, fluisterde Dorus. Zijn oren kleurden rood. Intussen hadden we de keuken bereikt en duwde hij de deur open. ‘Nu weet ik niet wat ik moet zeggen.’

‘Dat is nieuw!’ Achter Dorus doemde een mollige dame op, met rode krullen dansend om haar hoofd, een brede glimlach tussen de kuiltjes in haar wangen. Gauw veegde ze haar handen af aan haar schort en stak er een naar me uit. ‘Ik ben Tilda, de moeder van Dorus. Laat je vooral niets wijsmaken door mijn zoon. Een grote mond, maar een klein hartje!’

Dorus wierp zijn moeder een vernietigende blik toe, maar zei niets.

Een-een, dacht ik, en ik stapte binnen in de rommeligste keuken die ik ooit had gezien. Hoewel de roestvrijstalen bladen en kasten er ruim en praktisch uitzagen en de apparaten niet zouden misstaan in een sciencefictionfilm, leek het me volslagen onmogelijk om er zelfs maar een ei in klaar te maken. De rommel was overal. Aan het plafond hingen bossen kruiden te drogen, verbonden door kanjers van spinnenwebben. Exotisch uitziende planten bezetten de vensterbanken, het werkblad en een stuk van de vloer. In de oven lag een kat te spin-

nen. Of nee, twee katten en een rat. Op het fornuis stonden zes potten en pannen tegelijk over te koken, waardoor de hele boel in elkaar overliep en als een grijsgroene waterval op de vloer stroomde. De rekken aan de muren kreunden onder het gewicht van honderden blikken, flessen en bokalen, gevuld met blubber, korrels, vlokken en vloeistoffen, op en door elkaar heen gestapeld, als een reusachtig, levensgevaarlijk kunstwerk. Tussen, op en onder dit alles lagen stapels boeken, maar aan de titels te zien hadden ze niets met eten te maken (als je de etensresten die erop lagen niet meetelde tenminste). Kortom: er was nergens een plekje om fatsoenlijk te koken, behalve misschien een eenpersoonslasagne in de magnetron.

‘Ga toch zitten!’ zei Tilda en ze veegde de spullen van twee stoelen. Ik liet mijn boekentas van mijn rug glijden en liet haar een bordje met gifgroene drilpudding in mijn handen duwen. ‘Vooruit, niet verlegen zijn. Tast toe!’

‘Mijn moeder experimenteert graag in de keuken’, zei Dorus en hij nam een flinke hap.

Ik volgde zijn voorbeeld en wou meteen dat ik dat niet gedaan had. De pudding was walgelijk. Niet een beetje walgelijk, zoals witloof of ansjovis, maar extra, extra walgelijk.

‘Wat zit er precies in?’ vroeg ik, terwijl ik onopvallend om me heen keek, op zoek naar een geschikte plantenkak om de smurrie in te kiepen.

‘Allemaal goeie dingen’, lachte Tilda. ‘Neem nog een hapje, meid. Niet zo bescheiden!’

Ik nam nog een paar voorzichtige hapjes van de groene massa op mijn bord en probeerde er niet bij na te denken. Dat ging verrassend makkelijk. Eigenlijk voelde het alsof ik helemaal niet meer *kon* nadenken. Een loom gevoel kroop door mijn hele lijf. De keuken werd een beetje wazig en mijn oren hoorden nog maar half. Ik draaide mijn hoofd in slow motion naar Dorus. Hij lag onderuitgezakt op zijn stoel te slapen, zijn mond halfopen, de lepel in zijn hand. Mijn oogleden werden zwaarder en zwaarder en vielen onherroepelijk dicht. Ik vocht als een leeuwin om wakker te worden, maar het had geen enkele zin. Ik voelde nog net twee handen in de zakken van mijn trui wriemelen en toen gleed ik weg naar dromenland.

4

Een klop op de deur rukte me abrupt uit mijn slaap. Ik keek een beetje warrig om me heen, besepte langzamerhand waar ik was en schaamde me vervolgens te pletter. Het was als wakker worden in een volle treinwagon, met je wang vastgezogen aan het raam en een sliert speeksel uit je mond, maar dan erger. Stukken erger, want nu kon ik me niet achter een boek laten zakken of doen alsof ik uitstapte en gauw van coupé veranderen.

Dorus zat nog steeds naast me en geeuwde langgerekt. Ik deed mijn mond al open om iets tegen zijn moeder te zeggen (iets beleefds en welopgevoeds of zo), maar ze schudde haar hoofd en slenterde glimlachend langs me heen. Ze zwaaide de deur open en daar verscheen de lange, broodmagere gestalte van het schoolhoofd. Ik herkende hem van bij mijn inschrijving. Hij tuurde met opgetrokken schouders en zwarte kraaloogjes de keuken in.

‘Morgen krijgen we inspectie, Tilda’, viel hij met de deur in huis. ‘Het moment kon niet ongelukkiger zijn,

maar goed. De hele school en het internaat worden onder de loep genomen.’ Hij viste een voddig blaadje uit zijn donkere pak en gaf het aan Dorus’ moeder. ‘Hier heb je een lijstje waarop staat waaraan een schoolkeuken moet voldoen.’ Hij liet zich op een stoel zakken, wreef in zijn ogen en slaakte een diepe zucht.

‘Gaat het wel, meneer Tips?’ vroeg Tilda. Ze wierp een blik op het lijstje, frommelde het tot een prop en gooide het over haar schouder. ‘U ziet er wat overwerkt uit.’

‘Het gaat prima,’ zei het schoolhoofd, ‘maar de voorbereidingen en voorzorgsmaatregelen eisen hun tol. Nu alle kandidaten ...’

Ze keken allebei naar Dorus en mij, wisselden een blik, zo onopvallend dat het opviel, en Tilda zei: ‘Loop jij even mee met Jozefien, Dorus? Ik moet opruimen.’

Ik zette mijn bord op een stapel boeken, opgelucht omdat ik nu kon ontsnappen uit deze bijzonder beschamende situatie (en de rest van het vieze brouwsel niet naar binnen hoefde te werken), maar ook teleurgesteld. Hier was iets aan de hand. Dat voelde ik tot in mijn kleinste teen. En als er iets aan de hand is, dan wil ik er het fijne van weten. Helaas had ik me zojuist nogal belachelijk gemaakt en kon ik geen enkele zinnige reden bedenken om nog langer te blijven, dus mompelde ik ‘dank je wel’ en stapte de gang op.

‘Ik hoef geen oppas’, zei ik tegen Dorus, die achter me aan kwam lopen. Hij leek me niet te horen, dus draaide ik me om en zei nog eens: ‘Ik hoef geen oppas.’

Ga jij maar terug. Dan kan je je moeder een handje helpen.’

Dorus liep me gewoon voorbij en kloste de trappen op. ‘Mag ik jullie flat eens zien?’ vroeg hij. ‘Ik vraag me al tijden af hoe die eruitziet. Vóór jullie woonde er een akelig mens met een akelig kind dat appels naar me gooide, zodra ik in de buurt kwam.

Dat was een moeilijke ... Als ik ja zei, kon ik hem uithoren over zijn moeders rare pudding. Als ik nee zei, was ik meteen van die lomperik af. Maar nog voor ik de knoop had doorgehakt, had Dorus al aangebeld. Toon en Sam zwaaiden de deur open en staarden ons met grote ogen aan.

‘Wat is er met jou gebeurd?’ vroeg Toon. ‘Je lijkt wel ... groen!’

‘Ze zien er allebei groen uit!’ schreeuwde Sam. ‘Ook die rosse. Rood en groen, net een verkeerslicht!’ Ze rolden over de grond van het lachen.

Ik negeerde hen – dat is de beste strategie bij kleine broertjes –, maar wierp in de gang toch een blik in de spiegel. Toon en Sam hadden gelijk. Er zat een lichtgroene schijn op mijn wangen en ook Dorus had iets groens over zich, waardoor hij er kotsmisselijk uitzag. Ik loodste hem de flat door tot in mijn kamer, gooide de deur dicht en duwde hem op een stoel.

‘En nu wil ik weten wat er in die pudding zat’, zei ik. Ik ging met gekruiste armen voor Dorus staan en probeerde net zo doordringend te kijken als een gehaaide politie-inspecteur die een seriemoordenaar

op de rooster legt. ‘Was het iets als spacecake? Ben ik gedrogeerd?’

Mijn ondervragingstechniek had weinig effect. Dorus fronste zijn voorhoofd en zei: ‘Waar zie je mijn moeder voor aan? Een drugsbarones of zo?’

‘Zou best kunnen’, zei ik. ‘Ik heb niet de gewoonte om bij wildvreemde mensen in slaap te vallen en ik weet zeker dat iemand mijn zakken doorzocht, dus vertel me maar gewoon wat je moeder met ons heeft uitgespookt.’

‘Uitgespookt?’ vroeg Dorus. ‘Hoe toepasselijk. Ik bedoel, eh ... Ik weet nergens van.’ Hij lachte nerveus. ‘Die pudding smaakte niet bepaald fris. Misschien had je een hallucinatie? Die kan je krijgen door bedorven dingen te eten, wist je dat? Heb ik ergens gelezen. Maar ik heb niets speciaals gemerkt, hoor.’

Ik deed mijn mond al open om te protesteren, maar toen gooide mijn jongste broertje Jonas de kamerdeur open. Hij stak zijn hoofd naar binnen en schreeuwde: ‘Zus, je moet komen, want de poes zit op de kast en ze durft er niet meer af en pap is boodschappen doen en ik kan er niet bij en de broers ook niet en jij wel, want je bent de langste!’

Ik vroeg me af waarom kleine broertjes je altijd op de foute momenten komen storen (en waarom ze daarbij ook nog eens gaan schreeuwen alsof de rest van de wereld hardhorig is), besloot dat negeren in dit geval tot gejangel en dus nog meer gedoe zou leiden, en liep gauw even mee. Na wat geklauter op tafels en stoelen en een gemene krabbel op mijn wang, slaagde ik erin om Siepie

van de kast te tillen en trillend op mijn arm mee te nemen naar mijn kamer. Daar sprong ze meteen op Dorus af, die hard begon te niezen.

‘Hatsjie! Die beesten zijn dol op me’, zei hij. ‘Of ik het nu leuk vind of niet. Hatsjie! Vooral de kat van het schoolhoofd. Dat is zo’n langharig geval. De kat, bedoel ik. Niet meneer Tips. Hatsjie! Sorry, Jozefien, ik moet ervandoor. Ik ben su-per-allergisch aan katten. Ha... Hatsjie! En trouwens, we hebben nog een pak huiswerk te doen.’ En weg was hij.

Ik bleef vertwijfeld staan. Huiswerk. Mijn huiswerk zat in mijn boekentas en die stond nog ... Ik rende de flat uit en sprintte achter Dorus aan de trappen af.

‘Wat is er, meisje?’ vroeg Tilda, die in de deuropening verscheen en meneer Tips uitliet.

‘M-m-mijn boekentas’, hijgde ik. ‘Ik heb hem hier laten liggen.’

‘O? Ik neem hem even’, zei Tilda en ze draaide zich om. Dorus volgde in haar kielzog. Ik bleef met mijn handen in mijn zakken staan, blij dat ik niet naar binnen hoefde, en staarde naar mijn voeten. Ik keek pas op toen Tilda me mijn tas aangaf.

‘Alsjeblieft’, glimlachte ze.

Ik glimlachte niet terug. Ik kon het niet. Ik kon helemaal niets, want over Tilda’s schouder had ik opnieuw iets bizars opgemerkt. De keuken was leeg. Leeg en kaal. De hele ruimte, die amper een kwartier geleden voor een vuilnisbelt had kunnen doorgaan, was kraaknet. Er was geen pot of pan te bespeuren en het aanrecht glom als een spiegel.

Ik wankelde een paar passen achteruit, draaide me zonder een woord te zeggen om en rende naar boven. Toen ik op mijn bed neerplofte, bonkte mijn hart in mijn keel en dat lag heus niet alleen aan het feit dat ik me tijdens looptrainingen op school al jaren achter een struik verstop. Dat lag aan het feit dat deze hele school me de kriebels bezorgde. Het oog in de kuip, de rare pudding, de keuken die op wonderbaarlijke wijze een metamorfose had ondergaan en ... Plots viel me iets op. De troep op mijn bureau zag er nog net zo rommelig uit als daarnet, maar er was iets veranderd. Een hoopje brieven lag omgekeerd. Dat wist ik zeker, voor honderd procent, want het laatste kaartje van mama lag vanmorgen nog bovenop. Mijn vader was weg en mijn broers zaten vastgezogen aan het televisiescherm, dus er was maar één conclusie mogelijk: die rosse had in mijn spullen gerommeld.

Woede balde zich samen in mijn maag en deed mijn wangen branden en mijn hoofd bonken. Ik rukte het raam open en leunde naar buiten, ademde in en uit en in en uit, tot ik mezelf weer onder controle kreeg. Ik balde mijn vuisten en kneep mijn ogen keihard dicht om de prikkende tranen tegen te houden. Toen ik ze weer opende, zat er een kraai op de vensterbank. Hij hield zijn kop scheef en keek met zijn zwarte kraalogen recht in de mijne.

5

Nadat mijn woede was weggezakt en ik de halve avond had gepiekerd over wat er gebeurd was in Tilda's keuken, dacht ik plots terug aan wat Dorus me verteld had over hallucinaties. Ik stortte me op het wereldwijde web en besloot na een halfuur surfen dat je makkelijk een kar kon vullen met alle voedingsmiddelen die je een rechtstreekse trip bezorgen naar het land der krankzinnigen:

- > zeebaars (vooral als je de kop oppeuzelt);
- > beschimmeld roggebrood (word je hysterisch van);
- > een speciale soort Engelse stinkkaas (zorgt voor gekke dromen);
- > maanzaad (als je er een kilo van naar binnen werkt, flip je harder dan een flipperkast);
- > en nog een hele boodschappenlijst vol.

Tilda's pudding had zo weerzinwekkend gemaakt dat er zelfs kippenstront in had kunnen zitten, dus misschien had die rosse wel een punt. Misschien had ik niet echt

geslapen, maar was ik gewoon even weg van de wereld geweest en had ik me alles maar verbeeld: Dorus die ook lag te slapen en de handen die mijn zakken doorzochten.

Dan was er de kwestie van de wonderbaarlijk snel opgeruimde keuken. Ik sloot mijn ogen en spande me in om ook hier een logische verklaring voor te bedenken. Misschien had de kokkin hulp gekregen van meneer Tips? Of misschien had ze gewoon alle troep in de kasten gepropt (mijn eigen methode om mijn kamer bliksemsnel schoon te maken).

Terwijl ik er zo over nadacht, écht nadacht en niet als een kip zonder kop, werd ook het verloren oog in de kuip met zwavelzuur minder bizar. Aagje had gelijk. Misschien was het oog van mevrouw Klop er gewoon uitgevallen en bleef ze daarom weg. Zo'n ding zat toch niet vastgelijmd? Het was vast zoiets als contactlenzen of een vals gebit. Die kan je er ook uithalen om in een sopje te spoelen. Of misschien besloten die agenten dat het arme mens een schokkende, maar onschuldige dood was gestorven. Een ongeluk is gauw gebeurd, toch?

En dan die zinnnetjes op de grond: misschien hadden ze er altijd al gestaan en had ik eerst niet goed gekeken. Tenslotte was het een chemielokaal. De vloer was bezaaid met allerhande vlekken.

Met deze geruststellende verklaringen in mijn hoofd voelde ik me een pak beter en ook een beetje idioot. Mijn fantasie was nog maar eens op hol geslagen, sneller dan een Spaanse windhond. Daar moest ik echt mee ophouden. Tenslotte was ik twaalf en geen twee.

Na dit goede voornemen ging ik mijn vader slaapwel zeggen, trok ik mijn pyjama aan en kroop in bed. Ik krulde me op onder de rommelige dekenberg, propte mijn moeders oude T-shirt onder mijn wang en duwde mijn neus er extra diep in. Ik snoof de geur op, die vertrouwde mengeling van slaap en lavendel, sloot mijn ogen en flitste terug in de tijd, toen het shirt nog vol mama zat en ik tegen haar aan lag in het grote bed.

Toen de wekker me acht uur later wakker brulde, was er op het eerste gezicht niets vreemds aan de hand. Een heleboel dingen waren volstrekt normaal: het shirt onder mijn wang, de warme dekenhoop, het bureautje met de vele vakjes en laatjes (dat vroeger van oma was en toen van mama en nu van mij en waarvan één vakje afgesloten is, maar het sleuteltje kwijt), de kleren op de stoel, de kleren op de grond, de posters aan de muur: alles zag er net zo normaal uit als vroeger. Maar sinds mijn leven zich naar deze nieuwe plek had verplaatst, waren een heleboel dingen ook anders geworden: de grond onder de klerenberg (nu een vaalgroen linoleum), het behang achter de posters (vier muren vol bambi's) en de geluiden natuurlijk. Als je ooit wakker bent geworden in een school, en dan bedoel ik niet door de rinkelende bel aan het eind van een saaie les, maar vroeg in de ochtend (bijvoorbeeld omdat je 's nachts stiekem op school bent gebleven om in alle rust examenvragen te stelen), dan begrijp je precies wat ik bedoel. Er hangt een soort stilte voor de storm. Het lijkt wel alsof het gebouw zijn adem

inhoudt, klaar om los te barsten in het eerste belgerinkel, het startschot voor een nieuwe dag vol rennende voeten, schreeuwende kinderen, kaatsende ballen, geritsel van boeken en kletterend bestek.

Ik luisterde naar de stilte en vroeg me een beetje soeziger af wanneer die nieuwe, vreemde dingen in mijn leven als normaal zouden gaan voelen, toen me iets merkwaardigs opviel: voor mijn slaperige ogen bevond zich mijn oude, vertrouwde nachtkastje en op dat kastje zat iets wat er op een of andere manier niet hoorde. Ik knipperde een beetje, om mijn wazige beeld wat scherper te stellen, en zag dat het iets zwarts met wit was. Dit simpele feit stelde mijn halfwakkere hoofd enigszins gerust. Er bestaan namelijk een heleboel dingen die zwart met wit zijn en tegelijk volstrekt normaal, zoals zebra's of stukjes drop tussen je tanden of koffie in witte kopjes. Ook dit was vast iets heel gewoons, iets wat me nog niet was opgevallen, maar wat vanaf nu bij mijn nieuwe leven hoorde, zoals het foute behangpapier in mijn kamer of Aagje met de witte vlechtjes.

Bijna was ik terug weggeleden in een laatste restje slaap toen ik me afvroeg waarom ik het gevoel had dat het ding op mijn kastje *zat*. Het was volkomen bewegingloos, maar het lag er niet, zoals een balpen ligt, en het stond ook niet, zoals een nachtlampje staat. Nee, ergens in die wazige schemerzone tussen slaap en waak wist ik volkomen zeker dat het ding op mijn kastje *zat* en roerloos *naar me keek*. Er ging een schokje door me heen, zoals dat rare gevoel alsof je valt net voor je slaapt, maar dan

in de omgekeerde richting. Mijn hoofd schoot omhoog uit de dekenberg, mijn ogen schoten open en mijn nevelige blik werd plots zo scherp als de fris geboende lens van een camera.

Voor mijn neus zat een robot. Hij zat op het kastje met zijn beentjes over de rand. Het was een klein, zwart-witexemplaar met een scherm als gezicht. Vanop dat scherm lachte een smiley me toe. Heel even haalde ik opgelucht adem. Het was alleen maar een stuk speelgoed. Een van Sams robots natuurlijk. Hij had er zoveel.

Ik geeuwde en stak mijn hand al uit om de robot te pakken, toen ik twee dingen tegelijk besepte. Ten eerste kon Sam de robot niet op het kastje hebben gezet, want ik had de deur langs binnen gesloten. Dat doe ik elke avond, sinds ik een krantenartikel over een seriemoordenaar heb gelezen. Ten tweede stond mijn raam open, terwijl ik 's avonds altijd check of het dicht is, ook omwille van de seriemoordenaar. Dus ofwel was Sam zomaar ineens professioneel stuntman geworden en had hij midden in de nacht een loodrecht gebouw beklommen en het raam geforceerd, ofwel was hier opnieuw iets onbegrijpelijks gebeurd. Ik kreeg het plots smoorheet onder de dekenberg. Mijn mond voelde kurkdroog, alsof ik een hapje hoofdkussen had doorgeslikt. Ik gluurde nog eens naar het schermpje en zag tot mijn ontzetting hoe de smiley met een knipoogje verdween en plaatsmaakte voor drie woorden in fluogroene blokletters:

MIDDERNACHT
KOT
GEHEIM

Vervolgens floepte een klepje op de rug van de robot open. Een constructie van draadjes en wiekjes ontvouwde zich en begon rond te draaien. De robot steeg zachtjes zoemend op en vloog naar buiten, waar de ochtendzon de laatste restjes nacht verdreef.

6

Een robot en drie woorden. Meer had ik niet nodig om opnieuw het noorden kwijt te raken, en deze keer flitsten mijn gedachten echt álle kanten op. Zat ik in zo'n programma met verborgen camera's? Was ik nog steeds groggy door Tilda's pudding? Of haalden mijn broers een idiote grap met me uit? Geen van deze verklaringen leek te kloppen. Er sprong geen cameraman achter het gordijn vandaan. Er stonden geen broers achter de deur te giechelen en mijn hoofd was helder als glas, of zo voelde het toch.

Ik stond op, deed het raam dicht en slofte naar de badkamer. Wassen, kammen, poetsen, alles ging op automatische piloot. Ik was zo in gedachten verzonken dat ik eerst mijn vaders sokken aantrok en daarna Toons broek. Toen het uiteindelijk gelukt was om me fatsoenlijk aan te kleden, bekeek ik mezelf in de spiegel. De groene schijn was van mijn wangen verdwenen, maar ik zag er bleek en tobberig uit. Ik boog voorover, drukte het topje van mijn neus tegen het glas en fluis-